

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Frans

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Swipe to change

Kosten

Frankrijk

Op deze pagina vindt u informatie over gerechtelijke kosten in Frankrijk. Voor een grondiger analyse van de proceskosten, zie: [Familierecht - Echtscheiding](#) [Familierecht - Voogdij over de kinderen](#) [Familierecht - Alimentatie](#) [Handelsrecht - Contracten](#) [Handelsrecht - Verantwoordelijkheid](#)

Regelgeving inzake vergoedingen voor beoefenaars van juridische beroepen

De tarieven bestaan uit **vaste rechten** en **variabele rechten** (vaak uitgedrukt als percentage van de geldswaarde van het geschil).

Er dient een **onderscheid** te worden gemaakt tussen:

justitiële medewerkers (advocaten, door de rechtbank aangestelde functionarissen) van wie de vergoedingen slechts gedeeltelijk vastliggen. De honoraria worden grotendeels in vrijheid met de cliënt overeengekomen.

openbare of ministeriële ambtenaren, van wie de vergoedingen zijn vastgesteld in het kader van de verordenende bevoegdheid van de Franse regering.

Procureurs

In decreet nr. 80-608 van 30 juli 1980 wordt het tarief van de procureurs bij de hoven van beroep vastgesteld. Justitiële medewerkers/advocaten.

In verordeningen wordt het honorarium vastgesteld van advocaten die partijen in eerste aanleg vertegenwoordigen (decreet nr. 72-84 van 25 augustus 1972 en nr. 75-785 van 21 augustus 1975).

Gerechtsdeurwaarders

Het tarief van gerechtsdeurwaarders voor dagvaardingen en betekeningen van verzoekschriften en rechterlijke uitspraken is vastgelegd in decreet nr. 96-1080 van 12 december 1996.

Vaste kosten

Vaste kosten in civiele procedures

Vaste kosten voor procederende partijen in civiele procedures

In **civiele zaken** zijn bepaalde **kosten juridisch gezien onontbeerlijk voor de voortgang van het proces**. Deze kosten zijn **vastgelegd** in verordeningen of rechterlijke uitspraken en worden **gerechtskosten** genoemd.

Deze omvatten:

De rechten, belastingen, heffingen of emolumenten die worden geïnd door bureaus van rechtbanken of door de belastingdienst. Deze rechten en belastingen zijn zeldzaam, aangezien in wet nr. 77-1468 van 30 december 1977 het beginsel is vastgelegd dat processen bij civiele en administratieve rechtbanken kosteloos zijn;

De kosten van het vertalen van documenten wanneer op grond van de wet of een internationale afspraak een vertaling verplicht is;

De vergoedingen voor getuigen;

De vergoedingen voor technici;

De vaste verschotten (tarieven van deurwaarders, procureurs, advocaten);

De emolumenten van openbare of ministeriële ambtenaren;

De vergoedingen voor advocaten voor zover deze zijn gereguleerd, inclusief het pleidooirecht;

De kosten van betekening van een document in het buitenland;

De kosten van het tolken en vertalen die noodzakelijk zijn geworden door de handelingen tot het verkrijgen van bewijs in het buitenland op verzoek van rechtbanken in het kader van Verordening (EG) nr. 1206/2001 van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de samenwerking tussen de gerechten van de lidstaten op het gebied van bewijsverzekering in burgerlijke en handelszaken;

De verplichte maatschappelijke onderzoeken op het gebied van gezinszaken en de rechtsbescherming van meerderjarigen en minderjarigen;

De vergoeding voor de persoon die door de rechter is aangewezen om een minderjarige te horen.

Stadium van de civiele procedure waarin de vaste kosten moeten worden voldaan

De **kosten van een civiele procedure** omvatten alle **bedragen** die voor of tijdens een rechtsgang **door de partijen zijn betaald of verschuldigd**.

Vóór de inleiding van de procedure zijn dat bijvoorbeeld de **kosten voor het raadplegen van juristen** en technici en **reiskosten**.

Tijdens de rechtsgang gaat het om **proceskosten die aan justitiële medewerkers en ministeriële ambtenaren worden betaald, door de staat geïnde rechten of de honoraria van raadslieden**.

Na het proces kan er sprake zijn van **uitvoeringskosten** van het vonnis.

Kosten in constitutionele procedures

Vaste kosten voor procederende partijen in constitutionele procedures

Volgens de regels voor de procesvoering in Frankrijk is het voor **individuen niet mogelijk zaken voor de *Conseil constitutionnel* (grondwettelijke raad) te brengen**. Daarom hoeft deze vraag niet te worden beantwoord.

Informatie die wettelijke vertegenwoordigers (advocaat) vooraf moeten verstrekken

Rechten en verplichtingen van de partijen

Het behoort tot de **beroepsethiek** van justitiële medewerkers hun cliënten relevante informatie over hun rechten en verplichtingen te verschaffen.

Bronnen van informatie over gerechtskosten

Waar kan ik informatie vinden over procedurekosten in Frankrijk?

Op de websites van het [Ministerie van Justitie](#) en [diverse beroepsgroepen](#).

In welke talen kan ik informatie vinden over procedurekosten in Frankrijk?

De informatie is beschikbaar in het Frans.

Waar kan ik aanvullende informatie vinden over procedurekosten?

De procedurekosten worden niet op een website gepubliceerd.

Belasting over de toegevoegde waarde

Hoe wordt deze informatie beschikbaar gesteld? Welke percentages zijn van toepassing?

De vermelde tarieven zijn **exclusief btw**. Er geldt een vast btw-tarief van **19,6%** behalve voor diensten verleend aan de **ontvangers van rechtsbijstand (5,5%)**.

Rechtsbijstand

De toepasselijke inkomensgrens op het gebied van civiel recht

Wat betreft de rechtsbijstand wordt er **geen onderscheid** gemaakt tussen **burgerlijke of strafzaken** of naar de aard van het geschil. Het enige criterium voor toekenning of weigering van de bijstand is de **financiële draagkracht van de aanvrager**.

Alle **natuurlijke personen** met de **Fransen nationaliteit** en **onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie** alsmede **rechtspersonen zonder winstoogmerk** die hun rechten langs gerechtelijke weg willen doen gelden en die over onvoldoende financiële middelen beschikken, kunnen aanspraak maken op rechtsbijstand.

Personen met een buitenlandse nationaliteit die in Frankrijk hun gewone en legale verblijfplaats hebben, komen eveneens in aanmerking voor rechtsbijstand **in burgerlijke zaken**. Bij strafzaken is een legale verblijfplaats echter geen vereiste. Deze voorwaarde geldt evenmin voor minderjarigen, ongeacht de procedure waarbij zij betrokken zijn (civiel, administratief of strafrechtelijk).

Gekeken wordt naar de **gemiddelde maandelijkse inkomsten van de aanvrager van de rechtsbijstand in het voorgaande kalenderjaar** en, in voorkomend geval, **naar de inkomsten van de personen die op reguliere basis bij hem of haar in huis wonen**. In dit laatste geval wordt de grens voor de toekenning van de rechtsbijstand opgetrokken via een correctie in verband met de gezinslasten.

Personen die bepaalde **inkomenssteun** krijgen (aanvullende uitkering uit het nationaal solidariteitsfonds, bijstandsuitkering), hoeven niet aan te tonen dat hun financiële draagkracht ontoereikend is.

Bovendien worden verschillende **sociale voorzieningen** niet als inkomsten meegerekend (kinderbijslag, sociale uitkeringen, huisvestingstoeslag).

Afhankelijk van de financiële draagkracht dekt de rechtsbijstand de gemaakte kosten **geheel of gedeeltelijk**. De **inkomensdrempels** worden elk jaar geactualiseerd in de wet op de financiën. Voor 2009 geldt dat voor een alleenstaande de maandelijkse gemiddelde inkomsten:

ten hoogste **911 EUR** mogen bedragen om voor volledige rechtsbijstand in aanmerking te komen,

tussen **912** en **1367 EUR** moeten liggen om voor gedeeltelijke rechtsbijstand in aanmerking te komen.

Deze **drempels worden met 164 EUR verhoogd** voor elk van de eerste twee afhankelijke personen die bij de aanvrager wonen (kinderen, echtgenoot, (geregistreerd) partner, bloedverwanten in opgaande lijn, enz.), en met **104 EUR** vanaf de derde afhankelijke persoon.

Andere voorwaarden in verband met het toekennen van rechtsbijstand voor slachtoffers

In principe **wordt er niet gekeken naar de status (bijv. slachtoffer of verdachte) van de procespartij**. Slachtoffers, verdachten, eisers of gedaagden worden niet verschillend behandeld als het gaat om het al dan niet verkrijgen van rechtsbijstand.

In de **Loi d'orientation et de programmation pour la justice** (wet inzake de oriëntatie en planning voor justitie) van **9 september 2002** zijn de voorwaarden voor toegang tot justitie voor slachtoffers van de ernstigste misdrijven, namelijk opzettelijke aanslag op het leven of de integriteit van de persoon (misdrijven als bedoeld en bestraft in de artikelen 221-1 t/m 221-5, 222-1 t/m 222-6, 222-8, 222-10, 222-14 (lid 1 en 2), 222,23 t/m 222-26, 421-1 (lid 1) en 421-3 (lid 1-4), van het *Code pénal* (wetboek van strafrecht)), en hun rechthebbenden verbeterd als het gaat om de instelling van een civiele eis tot vergoeding van de schade die zij hebben geleden als gevolg van de aanslag op de persoon. Zij hoeven namelijk geen bewijsstukken met betrekking tot hun inkomsten te overleggen om rechtsbijstand te verkrijgen. Deze bepaling geldt vooral voor slachtoffers van verkrachting of mishandeling van kinderen jonger dan vijftien jaar of van bijzonder kwetsbare personen, als deze verkrachting of mishandeling de dood of permanente invaliditeit tot gevolg heeft.

Verder kan bij wijze van uitzondering van de inkomstenregels worden afgeweken, ongeacht de status van de aanvrager van de procesbijstand (eiser /gedaagde, slachtoffer/verdachte), als hun situatie van bijzonder belang wordt geacht vanwege het voorwerp van het geschil of de te verwachten proceskosten.

Deze bepaling geldt met name voor slachtoffers van een strafbaar feit met het oog op de omstandigheden waaronder dit feit is begaan.

Andere voorwaarden in verband met het toekennen van rechtsbijstand voor verdachten

In principe is er **geen enkele bijzondere voorwaarde** voor het verlenen van rechtsbijstand aan gedaagden. Bij inzet van een **rechtsmiddel** (hoger beroep, verzet, beroep in cassatie) wordt de situatie van gedaagden er echter beter op wanneer zij reeds rechtsbijstand hebben ontvangen. Het recht op deze bijstand blijft dus onverminderd bestaan.

Hier moet echter worden gewezen op de algemene regel. Deze regel is zowel op de eiser als op de gedaagde van toepassing en houdt in dat er geen rechtsbijstand wordt toegekend wanneer de kosten die door deze bijstand worden gedekt, worden vergoed op grond van een rechtsbijstandsverzekering of een soortgelijke bescherming.

Kosteloze procedures

Bij een buurtrechter (*juridiction de proximité*) en een kantonrechter (*tribunal d'instance*) hoeven de partijen geen advocaat in de arm te nemen. Wanneer het bedrag van de vordering lager is dan 4000 EUR, behoort bij deze rechtbanken een vereenvoudigde procedure tot de mogelijkheden die de partijen ontslaat van de verplichting om een deurwaarder in te schakelen.

Verzoeken tot herziening van maatregelen in verband met de uitoefening van het ouderlijk gezag, vorderingen op het gebied van adoptie, als het kind is geadopteerd voordat het de leeftijd van vijftien jaar heeft bereikt, maatregelen na een echtscheiding en eisen inzake alimentatieverplichtingen kunnen zonder advocaat, door middel van een verzoekschrift, worden ingediend.

Zoals voor alle procedures bij civiele rechtbanken berekenen deze rechters geen kosten voor het aanspannen van een rechtszaak of het afgeven van een beslissing.

Wanneer wordt de in het ongelijk gestelde partij verwezen in de kosten van de in het gelijk gestelde partij?

In **civiele zaken** moet in elk vonnis of elk arrest waarmee een rechtsgang wordt beëindigd, worden bepaald wie de in het kader van de procedure gemaakte kosten dient te voldoen.

In principe komen **de vaste kosten** (zie boven) voor rekening van de in het ongelijk gestelde partij. De rechter kan evenwel via een met redenen omkleed besluit een andere partij verplichten deze kosten geheel of gedeeltelijk op zich te nemen.

Een partij kan eveneens eisen dat de wederpartij de door haar gemaakte kosten, **anders dan de vaste kosten**, geheel of gedeeltelijk voor haar rekening neemt. Het gaat bijvoorbeeld om de honoraria en het pleidooirecht van haar advocaat, de kosten van de deurwaarder en zijn proces-verbaal van constatering, en haar reiskosten. In dit geval veroordeelt de rechter de partij die de vaste kosten dient te voldoen, of anderszins de in het ongelijk gestelde partij

tot het aan de andere partij betalen van het bedrag dat hij vaststelt op basis van de gemaakte kosten die niet in de vaste kosten zijn begrepen. Hij houdt hierbij rekening met het beginsel van billijkheid en de financiële situatie van de veroordeelde partij. Hij kan, ook ambtshalve, om redenen die op dezelfde overwegingen gebaseerd zijn, verklaren dat er geen aanleiding is tot een dergelijke veroordeling.

Vergoeding van deskundigen

In **civiele zaken** wordt de vergoeding van door de rechter aangewezen deskundigen bij **rechterlijk vonnis** vastgesteld.

Wanneer de rechter een deskundige in de arm neemt, stelt hij een voorschot vast dat op de vergoeding van die deskundige in mindering wordt gebracht. Het voorschot benadert de vermoedelijke uiteindelijke vergoeding zo veel mogelijk. Hij wijst de partij of partijen aan die het voorschot bij de griffie van de rechtbank in bewaring moet(en) geven.

Zodra **de deskundige zijn verslag heeft ingediend** stelt de rechter diens vergoeding vast, met name afhankelijk van de toewijding waarmee hij heeft gewerkt, de naleving van de gestelde termijnen en de kwaliteit van het geleverde werk. Hij verleent de deskundige toestemming om het hem toekomende deel van de bij de griffie in bewaring gegeven bedragen op te vragen, en bepaalt in voorkomend geval dat er aanvullende bedragen aan de deskundige moeten worden uitbetaald. Daarbij wijst hij de partij of partijen aan voor wier rekening dit extra bedrag komt.

In het vonnis of arrest waarmee een rechtsgang wordt beëindigd, wordt bepaald **wie de vergoeding van de deskundige dient te betalen**. In principe is dat **de in het ongelijk gestelde partij**, tenzij de rechter via een met redenen omkleed besluit een andere partij verplicht deze kosten geheel of gedeeltelijk te voldoen. Daarentegen worden de honoraria van **niet door de rechter aangewezen deskundigen in vrijheid tussen de deskundige en zijn cliënt overeengekomen**. Deze behoren niet tot de vaste kosten. Een partij kan de rechter verzoeken de in het ongelijk gestelde partij of anders de in de vaste kosten veroordeelde partij op te dragen haar het bedrag van deze honoraria te betalen. De rechter houdt hierbij rekening met het beginsel van billijkheid en de financiële situatie van de veroordeelde partij.

Vergoeding van vertalers en tolken


Deze kosten komen ten laste van **de in het ongelijk gestelde partij**, tenzij de rechter via een met redenen omkleed besluit een andere partij verplicht deze kosten geheel of gedeeltelijk te betalen.

Bestanden

[Franse verslag over de studie inzake kosten transparantie](#)  (1312 Kb) 

Laatste update: 08/11/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina () is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Casestudy 1 – familierecht - echtscheiding - Frankrijk

In deze casestudy over familierecht – echtscheiding, werd de lidstaten gevraagd om de partij die de echtscheiding aanvraagt, advies te geven over de proceskosten, teneinde de volgende situaties te onderzoeken:

Zaak A – Nationale situatie: een koppel huwt. Later gaan de echtgenoten uit elkaar en komen zij overeen om uit de echt te scheiden.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie: twee onderdanen van dezelfde lidstaat (lidstaat A) huwen. Het huwelijk vindt plaats in lidstaat A. Na het huwelijk verhuist het koppel naar een andere lidstaat (lidstaat B), waar het zijn verblijfplaats vestigt om er te wonen en te werken. Kort daarna gaat het koppel uit elkaar: de vrouw keert terug naar lidstaat A en haar echtgenoot blijft in lidstaat B. Het koppel is het eens om uit de echt te scheiden. Na haar terugkeer naar lidstaat A vraagt de vrouw onmiddellijk de echtscheiding aan voor de rechterlijke instanties van lidstaat B.

Kosten in Frankrijk

Kosten van gerechtelijke procedures, rechtsmiddelen en alternatieve geschillenbeslechting

Casestudy	Gerechtelijke procedures			Rechtsmiddelen			Alternatieve geschillenbeslechting	
	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen	Staat deze optie open voor dit soort gevallen?	Kosten
Casus A	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Bemiddeling kan worden ingezet om de partijen overeenstemming te laten bereiken over de gevolgen van de echtscheiding. De tussenkomst van een rechter is evenwel hoe dan ook nodig om de echtscheiding uit te spreken.	De bemiddelingskosten komen ten laste van de partijen, maar kunnen via de rechtsbijstand worden vergoed.
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten voor advocaten, deurwaarders en deskundigen

Casestudy	Advocaat			Deurwaarder		Deskundige	
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Gemiddelde kosten	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten vóór de uitspraak	Kosten na de uitspraak	Is inschakeling van een deskundige verplicht?	Kosten
Casus A	Ja				Betekening: 26,70 EUR		Vaste tarieven

		Bepaalt zelf honorarium	Ja, bij een dagvaarding Nee, bij een gezamenlijk verzoekschrift	Dagvaarding: 18,70 EUR Betekening: 26,70 EUR		Er moet een notaris worden ingeschakeld als een onroerende zaak in de gemeenschap valt	
Casus B	Idem	Idem	Idem	Document uit een andere lidstaat: 50 EUR Document bestemd voor een andere lidstaat: 36,30 EUR	Document uit een andere lidstaat: 50 EUR Document bestemd voor een andere lidstaat: 36,30 EUR	Idem	Idem

Vergoeding van getuigen, kosten voor pand of borgsom en andere relevante vergoedingen

Casestudy	Vergoeding van getuigen		Pand of borgsom		Andere vergoedingen	
	Worden getuigen vergoed?	Kosten	Bestaat dit en wanneer en hoe wordt dit gebruikt?	Kosten	Beschrijving	Kosten
Casus A	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen

Casestudy	Rechtsbijstand		
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Wanneer worden alle kosten vergoed?	Voorwaarden?
Casus A	Een echtgenoot kan voor of tijdens de rechtsgang rechtsbijstand aanvragen. Deze wordt verleend als: - de eis tot echtscheiding die de echtgenoot heeft ingesteld, niet duidelijk niet-ontvankelijk is of elke grond mist; - de inkomsten die hij of zij heeft opgegeven, niet uitkomen boven de in de wet gestelde plafonds; - de kosten van de echtscheidingsprocedure niet worden gedekt door een rechtsbijstandsverzekering.	De staat neemt alle proceskosten voor zijn rekening als de echtgenoot in aanmerking komt voor de vergoeding van alle kosten.	De aanvrager krijgt alle kosten vergoed al maandelijkse inkomsten die hij of zij heeft opgegeven, niet uitkomen boven 911 EUR maand. Daarboven, tot een bedrag van 1367 EUR worden de kosten gedeeltelijk vergoed. De inkomstenplafonds worden met 164 E verhoogd voor de twee eerste afhankelijke personen en met 104 EUR voor de derde volgende afhankelijke personen
Casus B	Idem	Idem	Idem

Casestudy	Vergoeding	
	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?	Zijn er gevallen waarin de rechtsbijstand moet worden terugbetaald aan de rechtsbijstandsinstantie?
Casus A	Nee, wanneer de partijen het eens zijn, worden de kosten in beginsel gedeeld, behalve als de partijen anders overeenkomen of de rechter anders beslist.	Wanneer het echtscheidingsvonnis de echtgenoot die geen rechtsbijstand geniet in de kosten veroordeelt, moet hij of zij de kosten die de staat heeft voorgesloten voor de verdediging van de echtgenoot die rechtsbijstand heeft ontvangen, aan de schatkist terugbetalen.
Casus B	Idem	Idem

Kosten voor het vertalen en tolken

Casestudy	Vertalen		Tolken	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?
Casus A	Vertaalde stukken moeten aan de rechter worden overgelegd.	Geen statistieken beschikbaar over de kosten.	Wanneer de rechter de taal waarin de partijen zich uitdrukken, niet kent.	Vastgesteld door de rechter.
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem

Laatste update: 08/11/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Casestudy 2 – familierecht – voogdij over de kinderen - Frankrijk

In deze casestudy over familierecht – gezagsrecht over de kinderen, werd de lidstaten gevraagd om de eiser advies te geven over de proceskosten, teneinde de volgende situaties te onderzoeken:

Zaak A – Nationale situatie: twee personen hebben een aantal jaren ongehuwd samengeleefd. Zij hebben een kind van drie jaar wanneer zij uit elkaar gaan. Bij rechterlijke beslissing krijgt de moeder het gezagsrecht over het kind en de vader een omgangsrecht. De moeder stelt een rechtsvordering in tot inperking van het omgangsrecht van de vader.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie waarin u advocaat bent in lidstaat A: twee personen hebben een aantal jaren ongehuwd samengeleefd in een lidstaat (lidstaat B). Zij hebben samen een kind maar gaan onmiddellijk na de geboorte van het kind uit elkaar. Bij rechterlijke beslissing in lidstaat B krijgt de moeder het gezagsrecht over het kind en de vader een omgangsrecht. De moeder en het kind gaan, met toestemming van de rechter, in een andere lidstaat wonen (lidstaat A) en de vader blijft in lidstaat B. Een paar jaar later stelt de moeder in lidstaat A een rechtsvordering in tot wijziging van het omgangsrecht van de vader.

Kosten in Frankrijk

Kosten van gerechtelijke procedures, rechtsmiddelen en alternatieve geschillenbeslechting

Casestudy	Gerechtelijke procedures			Rechtsmiddelen			Alternatieve geschillenbeslechting	
	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen	Staat deze optie open voor dit soort gevallen?	Kosten
Casus A	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Gerechtelijke bemiddeling is mogelijk. Buitengerechtelijke bemiddeling is eveneens mogelijk.	De bemiddelingskosten komen ten laste van de partijen. De honoraria worden door de rechter vastgesteld, maar kunnen via de rechtsbijstand worden vergoed. Een goede optie is dat de bemiddelaars en de partijen samen een honorarium afspreken.
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten voor advocaten, deurwaarders en deskundigen

Casestudy	Advocaat		Deurwaarder			Deskundige	
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Gemiddelde kosten	Is inschakeling verplicht?	Kosten vóór de uitspraak	Kosten na de uitspraak	Is inschakeling verplicht?	Kosten
Casus A	Nee	Nee	Ja, bij een dagvaarding Nee, in geval van een verzoekschrift	Dagvaarding: 18,70 EUR Betekening: 26,70 EUR	Als de griffie het vonnis niet bekendmaakt, kost betekening door de deurwaarder 26,70 EUR	Nee	Vastgesteld door de rechter.
Casus B	Idem	Idem	Idem	Document uit een andere lidstaat: 50 EUR Document bestemd voor een andere lidstaat: 36,30 EUR	Document uit een andere lidstaat: 50 EUR Document bestemd voor een andere lidstaat: 36,30 EUR	Idem	Idem

Vergoeding van getuigen, kosten voor pand of borgsom en andere relevante vergoedingen

Casestudy	Vergoeding van getuigen	Pand of borgsom	Andere vergoedingen

	Worden getuigen vergoed?	Bestaat dit en wanneer en hoe wordt dit gebruikt?	Bestaat dit en wanneer en hoe wordt dit gebruikt?	Kosten	Beschrijving	Kosten
Casus A	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen

Casestudy	Rechtsbijstand		
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Wanneer worden alle kosten vergoed?	Voorwaarden?
Casus A	De rechtsbijstand kan voor of tijdens de rechtsgang worden aangevraagd. Deze wordt verleend als de middelen die de ouder heeft opgegeven, niet uitkomen boven de in de wet gestelde plafonds.	De staat neemt alle proceskosten voor zijn rekening als de ouder in aanmerking komt voor de vergoeding van alle kosten.	De aanvrager ontvangt volledige bijstand als de maandelijkse inkomsten die hij of zij heeft opgegeven, niet uitkomen boven 911 EUR per maand. Daarboven, tot een bedrag van 1367 EUR , worden de kosten gedeeltelijk vergoed. De inkomstenplafonds worden met 164 EUR verhoogd voor de twee eerste afhankelijke personen en met 104 EUR voor de derde en volgende afhankelijke personen
Casus B	Idem	Idem	Idem

Kosten voor het vertalen en tolken

Casestudy	Vertalen		Tolken	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?
Casus A	Vertaalde stukken moeten aan de rechter worden overgelegd.	Geen statistieken beschikbaar.	Wanneer de rechter de taal waarvan de partijen zich bedienen, niet kent.	De vergoeding wordt door de rechter vastgesteld.
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem

Laatste update: 08/11/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Casestudy 3 – familierecht - alimentatie - Frankrijk

In deze casestudy over familierecht – alimentatie, werd de lidstaten gevraagd om de eiser advies te geven over de proceskosten, teneinde de volgende situaties te onderzoeken:

Zaak A – Nationale situatie: twee personen hebben een aantal jaren ongehuwd samengeleefd. Zij hebben een kind van drie jaar wanneer zij uit elkaar gaan. Bij rechterlijke beslissing krijgt de moeder het gezagsrecht over het kind. Het enige onopgeloste geschilpunt betreft het bedrag van de alimentatie dat de vader aan de moeder is verschuldigd voor het levensonderhoud en de opvoeding van het kind. De moeder stelt daartoe een rechtsvordering in.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie waarin u advocaat bent in lidstaat A: twee personen hebben ongehuwd samengeleefd in een lidstaat (lidstaat B). Zij hebben een kind van drie jaar. Zij gaan uit elkaar. Bij rechterlijke beslissing in lidstaat B krijgt de moeder het gezagsrecht over het kind. Met de instemming van de vader verhuizen moeder en kind naar een andere lidstaat (lidstaat A) waar zij hun verblijfplaats vestigen.

Er blijft een geschilpunt bestaan. Dat heeft betrekking op het bedrag van de alimentatie dat de vader aan de moeder is verschuldigd voor het levensonderhoud en de opvoeding van het kind. De moeder stelt daartoe in lidstaat A een rechtsvordering in.

Kosten in Frankrijk

Kosten van gerechtelijke procedures, rechtsmiddelen en alternatieve geschillenbeslechting

Casestudy	Gerechtelijke procedures			Rechtsmiddelen			Alternatieve geschillenbeslechting	
	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen	Staat deze optie open voor dit soort gevallen?	Kosten
	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Gerechtelijke bemiddeling is mogelijk. Buitengerechtelijke bemiddeling is eveneens mogelijk.	De bemiddelingskosten komen ten laste van de partijen. De honoraria worden door de rechter

Casus A								vastgesteld, maar kunnen via de rechtsbijstand worden vergoed. Een goede optie is dat de bemiddelaar en de partijen samen een honorarium afspreken.
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten voor advocaten, deurwaarders en deskundigen

Casestudy	Advocaat		Deurwaarder			Deskundige	
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Gemiddelde kosten	Is inschakeling verplicht?	Kosten vóór de uitspraak	Kosten na de uitspraak	Is inschakeling verplicht?	Kosten
Casus A	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Vastgesteld door de rechter.
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Vergoeding van getuigen, kosten voor pand of borgsom en andere relevante vergoedingen

Casestudy	Vergoeding van getuigen		Pand of borgsom		Andere vergoedingen	
	Worden getuigen vergoed?	Kosten	Bestaat dit en wanneer en hoe wordt dit gebruikt?	Kosten	Beschrijving	Kosten
Casus A	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen

Casestudy	Rechtsbijstand		
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Wanneer worden alle kosten vergoed?	Voorwaarden?
Casus A	De moeder kan voor of tijdens de rechtsgang rechtsbijstand aanvragen. Deze wordt toegekend als de opgegeven middelen niet uitkomen boven de in de wet gestelde plafonds.	De staat neemt alle proceskosten voor zijn rekening als de moeder in aanmerking komt voor de vergoeding van alle kosten.	De moeder krijgt alle kosten vergoed als de maandelijkse inkomsten die zij heeft opgegeven, niet uitkomen boven 911 EUR per maand. Daarboven, tot een bedrag van 1367 EUR , worden de kosten gedeeltelijk vergoed. De inkomstenplafonds worden met 164 EUR verhoogd voor de twee eerste personen ten laste van de moeder en met 104 EUR voor de derde en volgende afhankelijke personen.
Casus B	Idem	Idem	Idem

Casestudy	Vergoeding	
	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?	Zijn er gevallen waarin de rechtsbijstand moet worden terugbetaald aan de rechtsbijstandsinstantie?
Casus A	Ja, als de rechter daartoe beslist.	Wanneer de familierechter de vader die geen rechtsbijstand geniet in de kosten veroordeelt, moet de vader de kosten die de staat heeft voorgesloten voor de verdediging van de moeder die rechtsbijstand heeft ontvangen, aan de schatkist terugbetalen.
Casus B	Idem	Idem

Kosten voor het vertalen en tolken

Casestudy	Vertalen	Tolken

	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?
Casus A	Vertaalde stukken moeten aan de rechter worden overgelegd.	Geen statistieken beschikbaar.	Wanneer de rechter de taal waarin de partijen zich uitdrukken, niet kent.	De vergoeding wordt door de rechter vastgesteld.
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem

Laatste update: 08/11/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Casestudy 4 – handelsrecht – overeenkomsten - Frankrijk

In deze casestudy over handelsrecht – overeenkomstenrecht, werd de lidstaten gevraagd om de verkoper advies te geven over de proceskosten, teneinde de volgende situaties te onderzoeken:

Zaak A – Nationale situatie: een bedrijf heeft goederen geleverd met een waarde van 20 000 euro. De verkoper werd niet betaald omdat de koper vindt dat de goederen niet in overeenstemming zijn met hetgeen was overeengekomen.

De verkoper stelt een rechtsvordering in tot volledige betaling van de prijs.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie: een bedrijf waarvan het hoofdkantoor in lidstaat B is gevestigd, levert aan een koper in lidstaat A goederen met een waarde van 20 000 euro. Op de overeenkomst is het recht van lidstaat B van toepassing en de overeenkomst is opgesteld in de taal van lidstaat B. De verkoper werd niet betaald omdat de koper in lidstaat A vindt dat de goederen niet in overeenstemming zijn met hetgeen was overeengekomen. De verkoper stelt in lidstaat A een rechtsvordering in tot volledige betaling van de prijs, zoals is bepaald in de overeenkomst met de koper.

Kosten in Frankrijk

Kosten van gerechtelijke procedures, rechtsmiddelen en alternatieve geschillenbeslechting

Casestudy	Gerechtelijke procedures		
	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen
Casus A	<i>Tribunal de grande instance</i> (arrondissementsrechtbank): nee, er zijn geen aanvankelijke gerechtskosten. <i>Tribunal de commerce</i> (handelsrechtbank): ja, er zijn aanvankelijke gerechtskosten, minimaal 69,97 EUR.	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee
Casus B	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee, er zijn geen aanvankelijke gerechtskosten. <i>Tribunal de commerce</i> : ja, er zijn aanvankelijke gerechtskosten, minimaal 69,97 EUR.	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee

Casestudy	Rechtsmiddelen			Alternatieve geschillenbeslechting	
	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen	Staat deze optie open voor dit soort gevallen?	Kosten
Casus A	Nee	Nee	Nee	Ja Verzoening Gerechtelijke bemiddeling Buitengerechtelijke bemiddeling	Gratis Honoraria vastgesteld door de rechter. Overeenkomst tussen de partijen en de mediator.
Casus B	Nee	Nee	Nee	Ja Verzoening Gerechtelijke bemiddeling Buitengerechtelijke bemiddeling	Gratis Honoraria vastgesteld door de rechter. Overeenkomst tussen de partijen en de mediator.

Kosten voor advocaten, deurwaarders en deskundigen

Casestudy	Advocaat		Deurwaarder			Deskundige	
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Gemiddelde kosten	Is inschakeling verplicht?	Kosten vóór de uitspraak	Kosten na de uitspraak	Is inschakeling verplicht?	Kosten
Casus A	<i>Tribunal de grande instance</i> (arrondissementsrechtbank): ja <i>Tribunal de commerce</i> (handelsrechtbank): nee <i>Cour d'appel</i> (hof van beroep): ja	Advocaten: Geen statistieken beschikbaar Procureurs: 983 EUR	Ja	Dagvaarding: 18,70 EUR Betekening: 26,70 EUR	Betekening: 26,70 EUR	Nee	Vergoeding vastgesteld door de rechter.

Casus B	<i>Tribunal de grande instance:</i> ja <i>Tribunal de commerce:</i> nee <i>Cour d'appel:</i> ja	Advocaten: Geen statistieken beschikbaar Procureurs: 983 EUR	Ja	Dagvaarding: 18,70 EUR Betekening: 26,70 EUR	Betekening: 26,70 EUR	Nee	Vergoeding vastgesteld door de rechter.
----------------	--	---	----	---	--------------------------	-----	---

Vergoeding van getuigen en kosten voor pand of borgsom

Casestudy	Vergoeding van getuigen	Pand of borgsom
	Worden getuigen vergoed?	Bestaat dit en wanneer en hoe wordt dit gebruikt?
Casus A	Ja (decreet van 27 december 1920 tot herziening van de vergoeding voor getuigen)	Nee
Casus B	Ja (decreet van 27 december 1920 tot herziening van de vergoeding voor getuigen)	Nee

Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen

Casestudy	Rechtsbijstand		
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Wanneer worden alle kosten vergoed?	Voorwaarden?
Casus A	Rechtspersonen met winstoogmerk (bijv. bedrijven) kunnen geen rechtsbijstand ontvangen. In Frankrijk wordt deze bijstand uitsluitend verleend aan natuurlijke personen en, onder bepaalde omstandigheden, aan rechtspersonen zonder winstoogmerk en verenigingen van huiseigenaren.	De staat neemt alle proceskosten voor zijn rekening als de eisende partij in aanmerking komt voor de vergoeding van alle kosten.	De aanvrager ontvangt volledige bijstand als de maandelijkse inkomsten die hij of zij heeft opgegeven, niet uitkomen boven 911 EUR per maand. Daarboven, tot een bedrag van 1367 EUR , worden de kosten gedeeltelijk vergoed. De inkomstenplafonds worden met 164 EUR verhoogd voor de twee eerste afhankelijke personen en met 104 EUR voor de derde en volgende afhankelijke personen
Casus B	Idem	Idem	Idem

Casestudy	Vergoeding			
	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?	In het geval van een gedeeltelijke terugbetaling: welk percentage wordt over het algemeen terugbetaald?	Welke kosten worden nooit terugbetaald?	Zijn er gevallen waarin de rechtsbijstand moet worden terugbetaald aan de rechtsbijstandsinstantie?
Casus A	Ja	Vergoeding van alle vaste kosten, behalve als de rechter anders beslist.	Niet-vaste kosten: vergoeding naar billijkheid door de rechter vastgesteld	Wanneer de rechter de partij die geen rechtsbijstand geniet in de kosten veroordeelt, moet deze partij de kosten die de staat heeft voorgesloten voor de verdediging van de procespartij die rechtsbijstand heeft ontvangen, aan de schatkist terugbetalen.
Casus B	Ja	Vergoeding van alle vaste kosten, behalve als de rechter anders beslist.	Niet-vaste kosten: vergoeding naar billijkheid door de rechter vastgesteld	Idem

Kosten voor het vertalen en tolken

Casestudy	Vertalen		Tolken	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?
Casus A	Aan de rechter overgelegde stukken moeten worden vertaald.	Geen statistieken beschikbaar.	Wanneer de rechter de taal waarin de partijen zich uitdrukken, niet kent.	Vergoeding vastgesteld door de rechter.
Casus B	Aan de rechter overgelegde stukken moeten worden vertaald.	Geen statistieken beschikbaar.		Vergoeding vastgesteld door de rechter.

Handeling tot het verkrijgen van bewijs in het kader van Verordening (EG) nr. 1206/2001 van 28 mei 2001.	Wanneer de rechter de taal waarin de partijen zich uitdrukken, niet kent. Handeling tot het verkrijgen van bewijs in het kader van Verordening (EG) nr. 1206/2001 van 28 mei 2001.
--	--

Laatste update: 08/11/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Casestudy 5 – handelsrecht – verantwoordelijkheid - Frankrijk

In deze casestudy over handelsrecht – aansprakelijkheidsrecht, werd de lidstaat gevraagd om de klant advies te geven over de proceskosten, teneinde de volgende situaties te onderzoeken:

Zaak A – Nationale situatie: een fabrikant van verwarmingstoestellen levert een verwarmingstoestel aan een installateur. De installateur verkoopt het verwarmingstoestel door aan een klant en installeert dat in diens huis. Kort daarna ontstaat er brand in het huis. Elke betrokkene (fabrikant, installateur en eindklant) is verzekerd. De oorzaak van de brand wordt betwist. Niemand wil de klant schadeloosstellen.

De klant stelt een rechtsvordering in tot volledige schadeloosstelling door de fabrikant, de installateur en de verzekeringsmaatschappijen.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie: een fabrikant van verwarmingstoestellen in lidstaat B levert een verwarmingstoestel aan een installateur in lidstaat C. De installateur verkoopt het verwarmingstoestel door aan een klant in lidstaat A en installeert dat in diens huis. Kort daarna ontstaat er brand in het huis. Elke betrokkene (fabrikant, installateur en eindklant) is verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij in de eigen lidstaat. De oorzaak van de brand wordt betwist. Niemand wil de klant schadeloosstellen.

De klant stelt in lidstaat A een rechtsvordering in tot volledige schadeloosstelling door de fabrikant, de installateur en de verzekeringsmaatschappij in lidstaat A.

Kosten in Frankrijk

Kosten van gerechtelijke procedures, rechtsmiddelen en alternatieve geschillenbeslechting

Case-study	Gerechtelijke procedures			Rechtsmiddelen			Alternatieve geschillenbeslechting	
	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoedingen diensten	Andere vergoedingen	Staat deze optie open voor dit soort gevallen?	Kosten
Casus A	<i>Tribunal de grande instance</i> (arrondissementsrechtbank): Geen aanvankelijke gerechtskosten. <i>Tribunal de commerce</i> (handelsrechtbank): ja, er zijn aanvankelijke gerechtskosten, minimaal 69,97 EUR.	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee	Nee	Nee	Nee	Ja Verzoening Gerechtelijke bemiddeling Buitengerechtelijke bemiddeling	Gratis Honoraria vastgesteld door de rechter. Overeenkomst tussen de partijen en de mediator.
Casus B	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee <i>Tribunal de commerce</i> : ja, er zijn aanvankelijke gerechtskosten, minimaal 69,97 EUR.	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee	<i>Tribunal de grande instance</i> : nee	Nee	Nee	Nee	Ja Verzoening Gerechtelijke bemiddeling Buitengerechtelijke bemiddeling	Gratis Honoraria vastgesteld door de rechter. Overeenkomst tussen de partijen en de mediator.

Kosten voor advocaten, deurwaarders en deskundigen

Case-study	Advocaat		Deurwaarder			Deskundige	
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Gemiddelde kosten	Is inschakeling verplicht?	Kosten vóór de uitspraak	Kosten na de uitspraak	Is inschakeling verplicht?	Kosten
Casus A	<i>Tribunal de grande instance</i> (arrondissementsrechtbank): ja <i>Tribunal de commerce</i> (handelsrechtbank): nee <i>Cour d'appel</i> (hof van beroep): ja	Advocaten: Geen statistieken beschikbaar Procureurs: 983 EUR	Ja	Dagvaarding: 18,70 EUR Betekening: 26,70 EUR	Betekening: 26,70 EUR	Nee	Vergoeding vastgesteld door rechter.
Casus B	<i>Tribunal de grande instance</i> : ja <i>Tribunal de commerce</i> : nee <i>Cour d'appel</i> : ja	Advocaten: Geen statistieken beschikbaar	Ja	Dagvaarding: 18,70 EUR Betekening: 26,70 EUR	Betekening: 26,70 EUR	Nee	Vergoeding vastgesteld door rechter.

Procureurs:
983 EUR

Vergoeding van getuigen

Case-study	Vergoeding van getuigen
	Worden getuigen vergoed?
Casus A	Ja (decreet van 27 december 1920 tot herziening van de vergoeding voor getuigen)
Casus B	Ja (decreet van 27 december 1920 tot herziening van de vergoeding voor getuigen)

Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen

Case-study	Rechtsbijstand		
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Wanneer worden alle kosten vergoed?	Voorwaarden?
Casus A	De koper - natuurlijke persoon of rechtspersoon zonder winst oogmerk – kan voor of tijdens de rechtsgang rechtsbijstand aanvragen. Deze wordt verleend als: - de vordering die de koper heeft ingesteld, niet duidelijk niet-ontvankelijk is of elke grond mist; - de opgegeven inkomsten, niet uitkomen boven de in de wet gestelde plafonds; - de proceskosten niet worden gedekt door een rechtsbijstandsverzekering.	De staat neemt alle proceskosten voor zijn rekening als de koper in aanmerking komt voor de vergoeding van alle kosten.	De aanvrager ontvangt volledige bijstand als de maandelijkse inkomsten die hij of zij heeft opgegeven, niet uitkomen boven 911 EUR per maand. Daarboven, tot een bedrag van 1367 EUR , worden de kosten gedeeltelijk vergoed. De inkomstenplafonds worden met 164 EUR verhoogd voor de twee eerste afhankelijke personen en met 104 EUR voor de derde en volgende afhankelijke personen
Casus B	Idem	Idem	Idem

Case-study	Vergoeding			
	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?
Casus A	Ja	Vergoeding van alle vaste kosten, behalve als de rechter anders beslist.	Niet-vaste kosten: vergoeding naar billijkheid door de rechter vastgesteld	Wanneer de rechter de partij die geen rechtsbijstand geniet in de kosten veroordeelt, moet deze partij de kosten die de staat heeft voorgesloten voor de verdediging van de procespartij die rechtsbijstand heeft ontvangen, aan de schatkist terugbetalen.
Casus B	Ja	Vergoeding van alle vaste kosten, behalve als de rechter anders beslist.	Niet-vaste kosten: vergoeding naar billijkheid door de rechter vastgesteld	Idem

Kosten voor het vertalen en tolken

Casestudy	Vertalen		Tolken	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?
Casus A	Aan de rechter overgelegde stukken moeten worden vertaald.	Geen statistieken beschikbaar.	Wanneer de rechter de taal waarvan de partijen zich bedienen, niet kent.	Vergoeding vastgesteld door de rechter.
Casus B	Aan de rechter overgelegde stukken moeten worden vertaald. Handeling tot het verkrijgen van bewijs in het kader van Verordening (EG) nr. 1206/2001 van 28 mei 2001	Geen statistieken beschikbaar.	Wanneer de rechter de taal waarvan de partijen zich bedienen, niet kent. Handeling tot het verkrijgen van bewijs in het kader van Verordening (EG) nr. 1206/2001 van 28 mei 2001	Vergoeding vastgesteld door de rechter.

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.